

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 30 frt — kr.
Félévre 15 — „
Negyedévre 7 50 — „
Egy órára 1 — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Állásjelölési díj:
Négy hasábos petit szövegű 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alk. szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hol vannak az átiratok?

Debreczen, április 16.

[M. P.] Az ország majdnem valamennyi megyei és városi törvényhatóságai foglalkoztak már Győr város hazafias közönségének az önálló vámterület érdekében és Sopron szolgalelkű törvényhatóságának a parlamenti szólásszabadság korlátozása tárgyában a törvényhatóságokhoz megküldött átirataival.

Az ország különböző részeiből hozta naponkint a táviró a hírt, hogy most ez, majd amaz a törvényhatóság tárgyalta a két átiratot s Győr átiratához a leglelkesebb örömmel járult hozzá, viszont Sopron átiratát, mely a legkorlátlanabb és legorczátlanabb elvetemültség bélyegét hordja magán, felháborodással utasítja vissza.

Alig akadt az országban egy-két törvényhatóság, a melyik nem járult volna Győr átiratához s nem kitörő lelkesedéssel határozta volna el, hogy az átirat szellemében feliratot intéz az országgyűléshez, követelevén Magyarország közgazdasági érdekeinek megóvása végett, az önálló vámterület felállítását.

Olyan törvényhatóság pedig, a melyik elfogadta volna Sopron átiratát, eddig csak kettő akadt s az is oly helyeken, a hol a főispán a belügyminiszter helytartója, csak vakeszköze annak, s basáskodása által a bizottsági tagok lelkéből kiirtott már minden hazafias érzést.

A mily szomorúsággal tölt el bennünket ennek tudata annyira megviselést lédva látjuk, hogy a legnagyobb mameluk vármegyék is, vagy felháborodással utasították vissza az átiratot, vagy pedig tudomást véve az átirat létezéséről az irattár legmélyeségebb fenekére süllyesztették el, hogy még a késő utódok se találjanak rá.

Sőt maga az ország első vármegyéje, Pestvármegye is kifejezést adott nyíltan annak a meggyőződésének, hogy csak az önálló vámterület felállítása által lesz boldog e hazá, mert az osztrák védővámrendszer teljesen feláldozta a magyar mezőgazdasági érdeket, s hogy a magyar ipar, az osztrák ipar mellett nem tud fejlődni.

És az ország első vármegyéje egy hang elenvetése nélkül hazafias lelkesedéstől áthatva hozta a következő határozatot: „Pestvármegye Győrvármegyének átiratát azzal a kijelentéssel teszi magáévá, hogy Pestvármegye az önálló vámterület létesítését követeli.”

S midőn közvetlenül ezután áttértek Sopronnak, ennek az idegen érzelmű

városnak, a közsabadság ellen intézett merényletét tartalmazó átiratára, a hazafias lelkesültség tüzetől felizgult kedélyek rögtön ingerültekké változtak s a szónokok valamennyien felháborodással beszéltek az átiratról, a melylyel beszenyeyezte magát Sopron az ország előtt. Itt is egyhangú volt a határozat: „Pestvármegye a Sopron város átiratában foglalt törekvést a szólásszabadság korlátozására nézve visszautasítja és az átiratot az irattárba helyezi.”

És hol késik Debreczen sz. kir. város törvényhatósága?

Avagy Debreczen akkor, midőn hazafiasságáról szabadságszeretetéről kell tanúbizonyságot tenni, már mindig a legutolsó marad?

Hej! talán még egy pár évtized sőt pár év előtt is, nem így volt ez, jó, uraim!

Debreczen a hol hazafias ténykedésről volt szó, került légyen az neki bármint nagy áldozatába is mindig előjárt s Debreczen mutatott példát az országnak.

Mi tanítottuk a többi törvényhatóságokat, hogyan kell e hazát szeretni s mit kell tennünk, hogy azt megtarthassuk.

Változtak az idők, változtak a főispánok is. De hát változhatott-e Debreczen polgárainak édes hazánk szabadsága és függetlensége iránti szeretete s mikor egy klikk, a főispán vezetése alatt, a mult közgyűlésen hozott határozatával oly rutul kijátszotta a törvényhatóságot s ország-világ előtt megszégyenítette, meghurcolta Debreczen, törvényhatóságunknak nem kell-e sietve megragadni az alkalmat s határozatával fülebe kiáltani azoknak, kik csak egy perczig is kétségbe merték vonni imádott Hazánk szabadsága iránt soha nem lankadó szeretetünket, hogy hazugság, rágalom az, a mikkel csak pár nap előtt illettek bennünket!

És mégis mit tapasztalunk?

E város elöljárói, daczára annak, hogy ugy Győr város, mint Sopron átirata már hónapok, illetve hetek előtt megérkezett a városi hatósághoz s azóta már több közgyűlés is tartatott, még mindig késnek a napirendre való tüzéséssel.

Pedig azóta már igen sok csekély fontosságú, vagy fontossággal egyáltalán nem bíró ügyet intéztek el, sőt Fejérvárynak és Gromonnak, 24 óra lefolyása alatt összeütdötték a bizalmi nyilatkozatot.

Hát az ország érdeke, mert Győrvármegye átirata azt a legnagyobb mér-

tékben érinti, Debreczen sz. kir. város tanácsa és polgármestere előtt olyan, a mely ráér várakozni?

Vagy talán, a mit ugyan magunk sem akarunk elhinni, arra számít a t, elöljáróság, hogy majd elfelejtkeznek róla s így Debreczen esetleg megmaradhat a magos kormány színe előtt loyális városnak és az ügyes manipulációt néhányan majd megint kir. tanácsosok l-sznek, vagy a Siam fehér elephánt-rend közép keresztjét kapják meg?

Mi nem tudjuk hova sülyedt el a két átirat, s viszont arról sincs tudomásunk, hogy a hónapok óta ide megérkezett átiratok mindezek a tanács elé kerültek volna, s a tanács tett volna-e valamelyes előterjesztést ezekben a tárgyakban.

A leghatározottabban követeljük azonban, hogy a két átirat, különösb- ben pedig Győr város átirata a legközelebbi városi közgyűlés napirendjére ki-tűzessék, hogy Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának alkalma nyíljon ama országos fontosságú, Magyarország me-zőgazdaságának és iparának megmenté-sét czélzó átirat felett nyilatkozni!

Avagy volna-e olyan botor és vakmerő bárki is, hogy utjába állana e városnak, hogy meg ne nyilatkozhassek a Haza érdekében, annak jó voltáért?

Mi nem félünk, de nem félhet senki sem attól, hogy milyen lesz a törvényhatóság határozata.

Debreczen sz. kir. város polgárai, annak élető és fentartó eleme, a kiket az önálló vámterület létesítése közvetlenül érdekel, ketős okból fogják pártolni Győrvármegye átiratát; városunk iparosainak monstre-gyűlése pedig egyhangú lelkesültséggel hozott határozatával nyilatkozott meg az önálló vámterület mellett, s eme határozatáról az országgyűlés mindkét házát már értesítette is részletesen.

Ne rettegjen hát a főispán ur se az átiratok sorsáért!

A képviselőház mai ülése. A képviselőház mai ülésén folytatja a pénzügyi költségvetés általános tárgyalását, a mihez szólásra felvannak jegyezve Kullmann János, Polonnyi Géza és Kovács József. Valószínű azonban, hogy még a mai vitában részt vesz az expenzügyminiszter, Wekerle Sándor is, kinek felszólalása elé nagy érdeklődéssel néz a képviselőház.

A szomszédos forgalom. Papp Elek a következő interpellációt intézte a keresk. miniszterhez a képviselőház tegnapi ülésén:

Minden kétséget kizáró tény, hogy a t. miniszter ur nem váltotta be azon ígérletét, melynek következtében a február 26-án tartott ülésben beadott határozati javaslatomat visszavontam, hogy apr. 1-én életbelépteti a

vidéki városok javára a szomszédos forgalom megdrágítását ellensúlyozó kedvezményeket. Miből folyólag kértem a t. kereskedelmi miniszter urtól:

Mi az oka annak, hogy a t. miniszter ur a szomszédos forgalom megdrágítására vonatkozó rendelet helyett az ígért ezen rendeletet ellensúlyozó kedvezményeket életbe nem léptette, habár az ennek életbe léptetésére, általa kitűzött határidő apr. hó elseje elmúlt?

Továbbá kértem, hogy van-e szándéka az ország színe előtt tett ígérteit bevaltani? és ha igen, mikor?

Dániel Ernő keresk. miniszter kijelenti, hogy a mit ígért, azt be is tartja. Kijelentés helyezi, hogy — a mi eddig is technikai nehézségek miatt maradt el — az interpelláció érdemében intézkedni fog. Papp Elek köszönettel tudomásul veszi a választ.

Babó Emil utóda. A szegedi függetlenségi és 48-as polgárok egyhangulag Pólczner Jenőt, az ottani függ. és 48-as párt elnökét jelölték. A f. hó 28-án tartandó képviselőválasztásra a Kossuth-párt — Papp Elek és Nánassy Ödön képviselőket küldte ki bizalmi férfiakul. A jelöltséget Pólczner elfogadta.

Szó és tett. E czim alatt arra a szomorú szerepre vállalkozik utolsó számában a Pesti Napló, »Magyarországnak történeti múlttal dicsekedő egyetlen ujsága«, mint önmagát nevezni szokta (nem tudjuk, mit szól hozzá a Debreczen-Nagyvárad Ertesítő, mely 7 évvel vénebb a P. N.-nál) hogy megtámadja azokat a törvényhatóságokat, amelyek a soproni köriratot vissza merték utasítani, azt mondván, hogy a törvényalkotás egyetlen czélja az országgyűlésnek, a szólás-szabadság csak eszköz hozzá, csupán a jog, a törvényalkotás kötelessége mellett. Legyen úgy. De az kétségtelen, hogy ezt a jogot szintén köteles felhasználni minden képviselő, hogy az ország ügyeit szóba hozza s bizony hosszú élete alatt meg tanulhatta volna a P. N., hogy nemcsak a törvényalkotás a kötelessége az országgyűlésnek. Hiszen ez elmélet szerint a Pulszky ügy sem tartozott volna az országgyűlés elé! Igaz ugyan, hogy a kormánypárt e is vette a napirendről, de az még nem bizonyítja, hogy jogosan és helyesen is tette. Azt a gyanúsítást pedig a P. N.-nak hogy a körirat visszautasítói, dícséretet magukartásáért csupán a felekezeti és politikai reakció leplezett de

azért jól ismert organumaitól aratnak, teljes önérzettel utasíthatjuk vissza, hiszen elég talán Kossuth Ferenczre és az Egyetértésre rámutatunk, mennyire nincs igaz a P. N.-nak. Különben is »fureca bajnokai akadnak nálunk« a kormánynak. »Ugyanazok kelnek védelmére, a kik még nemrégiben Bécsset akarták mozgósítani a nemzet közakarata ellen, akik a gróf Kálnoky Gusztávban megtestesült osztrák centralisztikus hagyományt szemérmelen buzgósággal nógatták a magyar népképviselőt csaknem egyhangú törvényhozói szándékának meggyőzésára s a kikre legjobban a szövetséges társaikról lehetett ráismerni, a mely szövetséges társak az osztrák abszolútizmus legártalmasabb gyászmagyarjai s a nemzeti-ségi forradalom legipikusabb képviselői valának.« E szavakat ugyan a P. N. a soproni körirat leszavazóira olvassa rá, »de a közvéleményt nem vezetheti félre, ha még oly ravaszul viselkedik is, mert bár hangja hasonlít a liberális Jakóbéhoz, de azért a keze érintése rögtön elarolja az ultramontan reakció Ézsauját.« Már pedig az az ultramontanizmus a legveszedelmesebb, a melynek képviselője magán viseli a hazugságot, s még hazugabb lesz akkor, midőn egy hazugságon óra alatt átvedlik liberálissá. Hiszen Barona Izidor neve áll ma is a Pesti Naplóban, a ki annyira támadta valaha a liberálizmust Ábrányi Kornél oldalán. Meg is támadták érte akkoron sokan, hogy rajta hagyta nevét a lapon, de ő azzal nem sokat törődött, s az idő csakugyan neki adott igazat, — ime Ábrányi Kornél is kormánypárti mandátumot keres, miután már tulelve magát a nemzetsértésnek nagy vétken, megírta a Királyt. Mindenkitől elfogadjuk a jó szót, el is fogadjuk, — de hogy Barona Izidorék ne tolják fel magukat erkölcsbiráknak, annyit már a tisztesség követel.

KÜLFÖLD.

Oroszország az egyiptomi kérdésben. A »Times« jelenti, hogy a párisi tudósítója jól értesült pótvári barátjától levéllet kapott, mely szerint amaz események után, melyek Berthelot francia külügyminiszter lemondására vezettek, Oroszországot megkérdezték, vajjon hajlandó-e átvenni az Egyiptomra vonatkozó tárgyalások vezetését és Oroszország

erre igenlőleg válaszolt. Most már Párisban és Londonban Oroszország vezetése alatt fogják a tárgyalásokat folytatni.

A magyar lovak dícsérete. A bolgár hadügyminiszter elhatározta, hogy az ideai hadgyakorlatok idejéig 500 darab lovat szerez be, lehetőleg magyar lovakat.

A kiegyezés gazdasági kérdései.

(Folytatás és vége.)

Az osztrák gazdáknak nézve tehát csak teoriában előnyös az önálló vánterület, de az eszme kivitele Ausztriára nézve a jelen viszonyok között teljesen lehetetlen; mert az egész ország közgazdaságát végromlásba döntené.

Az osztrák gazdáknak tehát a közös vánterületen belül kell a megélhetés forrásait után kutatni és ezt, ha józanul és higgadtan gondolkoznak, meg is találják.

A monarchia ugyanis, mint egységes vánterület, gyorsan közeledik ahhoz az időponthoz, midőn megszűnik nyerstermékivitelű állam lenni.

Ha mi tehát jövőben kereskedelmi és vámpolitikánkat a monarchia befoglalásába és termelésének egymáshoz való viszonyához mérten állapítjuk meg és irányítjuk, ha mi a Kelet nyerstermékeinek behozatalát nem segítjük elő, mint eddig, — hanem fogyasztásunkat első sorban a hazai termelésnek biztosítjuk, a monarchia nyerstermékeinek árai a belföldi fogyasztás és nem a nemzetközi verseny által fognak szabályoztatni és minden esetben oly magasságot fognának elérni, a mely mellett nemcsak a magyar gazda, de az osztrák is megtalálna számítását.

A helyes és gyakorlati álláspont tehát az osztrák gazdasági szempontjából csak a közös vánterület feartartása lehet, mert eltekintve attól, hogy a nyerstermékek árának emelkedése csakis a közös vánterület nyújtotta előnyös helyzet kiaknázása esetén áll be (?), a monarchia mindkét államnak kölcsönös érdeke az, hogy a két állam együtt és külön-külön is közgazdaságilag erősödjék és gyarapodjék, mert az egyik erőssége, erőssége a másiknak is és Ausztria gyengesége — gyengesége volna hazánkak is.

Az osztrák közvélemény többségét az

A „DEBRECZEN” TÁRCSÁJA.

A köoroszlán. *)

— A tőszegi honvédeimék. —

Írta: Szaboicska Mihály.

Kifaragták szépen
Néma, hideg kőből,
Tettek alá sziklapárnát,
Ott alussza fenyves álmát
Fényesebb időkről.

Még se fényes; nem — mert
Nem a múlté álma,
Areza akkor idvezülve
Még abba is lelket szülne
A ki erre járna!

Megkövült szemével
A jelenbe mélyed...
S összemérve, a mit hírdet,
A ragyogó múltal minket,
Mely bánata mélyebb!

Néha a kő mozdul
Éjjeli órába.

*) Felolvasta szerző Marosvásárhelyt, a Kémény Zsi-mond társaság ujjászervezkedése alkalmával tartott első felolvasó estélyen.

Barangoló kedve támad,
S összejárja szép hazánkat
Széltibe hosszába.

Meg-meg áll egy ösmert
Verőntözte tájon,
Hallgat, figyel harczi neszre.
Vini vágynék, győzve, veszve,
Hős, csodás csatákon:

Oh nyenkor arcza
Ugy ragvog, úgy fenylík,
Forr szemébe lelke vágya
S tehetetlen dühe lángja
Föllobog az égig.

S odairja bátran,
A menny kapujára:
»Dobd le Isten kardod újra
Vidd a földet háboruba:
Néped rabigába!»

... Mikor aztán lelke
Háragját kifujja,
Kora hajnal hasadtára,
Hideg kemény vánkósára
Vissza fekszik újra!!

Szerelmes beteg. *)

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

— Írta: Rostkovicz Arthur. —

I.

A szegény, a szerencsétlen és bűnös emberek, kik megboltnak, bizony sajnálatra méltók. Én legalább sajnálom őket, hiszen a szentírás is ezt mondja: hétszer esik el az igaz napjában... Az igaz ugyanannyiszor fel is kel, de a szerencsétlen bűnös nem képes erre. Ott fetreng bűnével a sárban; megáposzák, megrugdossák az emberek, mint a rühes ebeket, de nem emelik magukhoz.

Nehéz a bűnök ingoványától szabadulni, mert úgy megragadja áldozatát, mint a százkaru pólyp, s huza-vonja le magával a fenékre, honnan már nincs szabadulás.

A bűn büntetést kíván. És a bűnök postványába merült szerencsétlenek meg is bűnhődnek még az életben. Valóságos pokokban mennek keresztül, melynek végén oly ritkán várja őket a megtisztulás anyaga, hogy az az élet kárhózatának is beillik.

Aki sokat szenvedett, azt tudja mit tesz az, a bűnhődés poklát viselni ebben a roskatag testben, mely olyan érzékeny, mint a nyíl seb a gyógyulás előtt. Aki sokat élvezet életében, s meghozott minden áldozatot az élvezéért, az is tudja, hogy mi a szenvedés, de csak akkor, mikor az élvezetek mámorában kimerült test felmondja a szolgálatot, s önma-

Mutatvány a szerzőnek »Kórházi történetek« czim alatt sajtó alatt levő kötetéből.

ipari és kereskedelmi körök képezik, de ezek álláspontja birálgatásába felesleges volna belebocsátkoznunk. Az osztrákok kereskedelmi és ipari érdekei a közös vámterületben összpontosulnak és minden ezzel ellenkező nyilatkozat osztrák részről számba nem vehető. Az osztrák ipari és kereskedelmi körökből a közösséggel szemben nem is észlelhető oly nagy animozitás, mint az agráriusoknál; vagy a mennyiben igen, ez tisztán taktikai fogás, a magyar közvélemény presszionálására számított sakkhuzás.

Ausztria összes közgazdasági tényezőinek tehát kizárólagos érdeke a közösség további fenntartása.

Magyar részről a kiegyezéssel szemben, noha arra alapos okunk volna, általában semminemű ellenszenv nem tapasztalható és ennek tulajdonítható az, hogy az összes közgazdasági tényezők véleménynyilvánítása ment minden egyoldalúságtól.

A magyar gazdasági szakkörök azzal az őszinteséggel tárgyaltak és nyilatkoztak a kiegyezés kérdésében, a mely a magyarnak egyéni sajátossága s a mint reámutattak a közösségből Magyarországra háramló hátrányokra, nem lévesztették szem elől annak előnyeit (?) sem. Csakis ilyen elfogulatlan mérlegelés alapján hozott elvi határozatok számíthatnak ezután komoly számbavételre.

A mi általában az önálló vámterület felállításával járó esélyeket illeti, ezek Magyarországra nézve sokkal kedvezőbbek, mint Ausztriára. Mig Ausztriában a szabad kereskedelmi iránynak meghonosítása esetén ugy ipara, mint mezőgazdasága a tönk szélére jutna, addig Magyarországon, bár mezőgazdaságában időlegesen tetemesen károsodnék, rövid idő alatt ipart teremthetne magának és ezáltal belföldi fogyasztását is lényegesen emelvé, nyustermelését függetleníthetné a külföldi konjunkturák esélyeitől.

A mi már most az egyes közgazdasági körök szempontját illeti, Magyarországon épp megfordított a helyzet, mint Ausztriában. Mig Ausztriában a kisebbséget a razdák, Magyarországon az iparosok képviselik, és mig Ausztriában a gazdáknak legalább in theoria az önálló vámterület az érdekük; addig Magyarországon az iparos körök előharcosai a közösség megszüntetésének.

Mig az Országos Magyar Gazdasági Egyesület s vele a vidéki

gazdasági egyesületek tulnyomó része a vámterület közösségének fenntartása mellett nyilatkozott, az esetben, ha a vámszövetséget előnyösebb formában sikerül megkötni és ha vámpolitikánk a jövőben a magyar mezőgazdaság érdekeit figyelemre méltatja, mig a budapesti kereskedelmi és iparkamara a közösség feltétlen fenntartása mellett foglalt állást: addig az országos iparegyesületek, de a budapesti ipar- és kereskedelmi kamara iparos tagjai is a feltétlen különválást, az önálló vámterület felállítását tartják elkerülhetetlen szükségnek.*)

Rubinek Gyula.

Színház és zene.

Honthy háza.

Eredeti színmű 3 felvonásban. Irta Herczeg Ferencz. Először adták a debreczeni városi színházban 1896. április 15-én.

Herczeg Ferencz neve ma talán a legismertebb írói név széles hazában. Néhány éve csak, hogy szárnyára vette a hirt s ma már alig van olyan elrejtett zuga hazánknak, a hová el ne jutott volna s egyik vagy másik műve után ne ismernék.

Népszerűsége koszorujának legelső, s már most hozzá tehetjük, legszebb virágai az elbeszélő költészet s itt is éppen a regény talajából fakadtak. Regényei nem üres chablonok, nem szertelenbe csapongó képzelet hus- és vérnélkül való szülöttei azok az alakok, a melyeket ő élénk állít, hanem mind a két lábukkal a való élet földjén állanak s létjogosultságukat nem a mi elnézésünktől kérik, hanem mint törvényes jussukat velünk szemben diadalmasan érvényesítik. Szóval Herczeg Ferencz realista író. Realista, de még nem naturalista. Nem azt tűzi ki egyetlen céljává a mi az u. n. naturalisták iránt olyan lelki undort ébreszt minden jó érzésű és izlésű

*) Ez előzményekből Rubinek, ki az O. M. G. E. titkára, a közös vámterületre lyukad ki, okoskodása azonban oly laza, hogy czáfolásra nem is érdemes, azért nem is közöljük.

Szerk.

emberben, hogy az emberi életnek legáltalásabb nyilvánulásait tegye nyilvános bonczolás tárgyává.

Az a népszerűség, a mely Herczeg Ferencz nevét csakhamar szárnyára kapta, fokozott munkásságra ösztönözte a fiatal író. Lapot alapított, a melyben a saját irányával rokon gondolkodásnak dolgozatai látnak napvilágot. S dacára annak, hogy ennek a lapnak legfőbb munkása éppen maga a szerkesztő, még más téren is rengeteg munkát végzett.

Ambíciója nem érte be azzal a babérral mely az epika földjén terem számára, hanem próbát tett a költészet legmagasabb műfajával, a drámával is.

Erre neki kettős oka volt. Egy felől látta azt az elszegényedést, a melybe a magyar drámai irodalom jutott és süllydött, s méltánylandó hazafias felbuzdulással segíteni óhajtott ezen a nagy szükségben. — Másfelől azonban nemes önzés is volt rugója vállalkozásának, mert bár a költészet műfajai közül mindenik egyaránt szép és fenségesebb: a legszelebb körühatást, siker esetén pedig a legragyogóbb dicsőséget mégis a dráma terén lehet elérni.

Ennek a kettős indítéknek köszönhetjük Herczegh Ferencz színműveit.

Tegnap este új darabja került színre a mi színházunkban, a »Honthy háza.«

A darab tisztességesnek mondható sikert aratott, de távolról sem olyan zajos, mint a minőről a fővárosi lapok tudósításai annak idejében értesítettek bennünket.

De mielőtt az okok kutatásába merülnénk, adjunk számot röviden a darab tartalmáról.

A »Honthy háza« egy tervezett árva ház, a melyet Honthy püspök kétszáz növendékre tervezett s a melynek felépíthetése és biztosítása végett a fukarságig menő takarékoságot fejtett ki. Ez a nagy fukarság még a püspök jószágigazgatója, a nyersen őszinte, de példá-

Arccán a kétségbeesés vad fájdalma ült szeméi vilogtak orczái kitüzesedtek, mikor az orvost meglátta.

Reszketett, mintha a láz gyötörné, pedig ez a szegény érzetnek, a nőesség szemérmének, melyet már régen levetkőzött magáról, végső fellobbanása volt.

Az orvos megvizsgálta, mi alatt a szerencsétlen teremtésnek tompa árultság járta át egész valóját, s égő szeméit lehunyva hagyott magával tenni mindent. — Bánta is ő már. Sejtette, hogy számára nincs montség.

Az orvos fejét csóválta.
— Nagy beteg, nagyon súlyos beteg — mormogta maga elé.

— Csak ne kinozzanak sokáig — nyöszörögte a szerencsétlen. Meg akarok halni orvos ur!

— Az nem megy ám olyan könnyen, — felelte az orvos lanyar mosolylyal — mert mi nem engedjük. Nyugodtságot a fő és három hét mulva olyan egészséges lesz, mintha sohasem lett volna beteg.

— Nem akarok én meggyógyulni.
— Akarom én — szólt az orvos és kiadta az ápolónőnek az utasításokat.

Mikor a szerencsétlen magára marad, fel akart ülni ágyában, de olyan gyöngö volt, hogy minduntalan visszahanyatlott.

Ez a sikertelen erőlködés annyira kimerítette, hogy elájult.

Az orvos ezalatt felkereste a másik osztályban az alorvost.

(Folyt köv.)

gában hordozza a bűnhődést az élvezett bűnsokszoros mértéke arányában.

Emberek vagyunk, kik a bűnre s ebből kifolyólag a büntetésre vagyunk praedestínálva és mégis elfordulunk a hétköznapi bűnösöktől, pedig az is megérdemelné szánalmunkat, részvétünket.

De a humanizmus, mi az összeségnek jó szívében nyilvánul, házat emelt ezeknek is, s nem is egyet, hanem kettőt: a kórházat és a börtönt. Az elsőt az erkölcsi, a másodikat pedig a testi romlottságba súlyyid szerencsétlenek számára, vagy viszont.

A bűnhődés mindakettőben szigorú. — Egyik sem a szeretet, az engesztelés háza; mindakettő a büntetés, a megtorlás. Még a humanizmusban is megvan a »szemet szemért« fele elv, mely a bosszuállásban nyilvánul, bár azt enyhíti, ha nem is erkölcsileg, de legalább anyagilag és testileg.

Megmenti őket a társadalom, de többé nem fogadja vissza. — Nem azért, mintha a fertőzéstől félne, hiszen a tróntól kezdve a legutolsó örömlányáig csupa bűnösök vannak, s fertőzött légkörben élnek, hanem csak a durva fertőzésiől undorodnak, mit nem lehet parfume illattal elkergetni. Oh! tudják ők nagyon jól, hogy mi a bűn, talán jobban is, mint a kitaszítottak, de egymással szemben titkolják.

Az egész világ beszél pedig róluk, szájról-szájra vandorol a titok, s ők mégis azon boldog tudatban élnek, hogy nem tudja senki sem. Ezek nemcsak a társadalom, hanem bűnös világ arisztokratái is. — Még a bűnben

sincs demokrácia, — bárha mindenki arra született: ott is van születési előjog.

Sokan gondolkoztak már ezen anélkül, hogy elméleti következtetéseken kívül más eredményt értek volna el. Nem lehet a bajon segíteni, mert az átment már a vérbe utódról-utódra szállva, s hetediziglen való büntetés súlyosabban ismétlődik folyton. Ez is haladás, de a posvány felé; mely ellensúlyozza a fejlődést.

Fura egy teremtés az ember; az egyik homlokával az eget verdesve az istenség glóriája után nyújtja kezét, a másik pedig lesüllyed az állatiasságig.

A beteg társadalomnak nincsen orvosa; feltartóztatlanul siet az a végromlás felé. Most pedig újra szükség volna egy az istenség nimbuszára törő emberre, ki a szeretet fegyverével egyenlítőné ki az elleutléteket, a bűnt az erénynyel, a világ bűneit a saját önfeláldozásával. Aki magához emelné újra a megromlott világ bűnbánó Magdolnát is, s nem taszítaná el magától, mint a társadalom.

Mit ér az neki, hogy az életüket megmentik? Éppen annyit, mintha a vízbefulót megmentené valaki, s a vízből kihuzva a parton elhagyná.

Éppen így érezte magát az a szerencsétlen teremtés is, kit hordágyon hoztak ide a kórházba, hogy meggyógyítsák.

Az új beteg a bűn leánya volt. Arccán még látszott valami az ifjú szépségből, melyet nem kendőzött el teljesen a betegség, a belső láz égető tüze, pedig már megtörte testbenlételekben egyaránt.

san becsülete: N e m e r e előtt sem egészen érthető s kérdőre vonja fiát, S á n d o r t, a püspök ügyvédjét, hogy hova tűnik el a püspök rengeteg jövedelme, a föld nyeli-e el, vagy mi lesz vele? Sándor ekkor elárulja az agy püspök nemes tervét, — a melyre gyűjtöttek már évek óta. Itt kezdődik a darab.

De hogy a helyzet színvonalára emelkedhessünk, egy kis kitérőt kell tennünk.

A püspöknek volt egy testvéröcse, Honthy Attila, a nemzetnek egyik legnagyobb, legünnepelebb költője, aki szerencsétlenségére magánál sokkal fiatalabb feleséget vett nőül. Az asszonyt nem elégitette ki az a rajongó tisztelet, amely férjéről is átragyogott, s megcsalta a férjét Sass Miklós báróval, akit férje nemeslelkűségéből titkárul magához fogadott. A házasságtörésnek gyümölcse a darab hősnője, Honthy Ida (Makó Aida), aki tehát a Honthy nevet csak annyiban viselheti, mert még Honthy Attila élt, amikor ő megszületett. De nemsokára azután önkézevel vetett véget életének. Élete utolsó két évének történetét azonban naplójában megírta, s azokból a jegyzetektől kétségtelen hűességgel kitűnt, hogy Ida nem a Honthy Attila leánya. Ez a napó a püspöknek kezébe került s szigorú zár alatt őrizte, mert Sass báró és felesége Ida érdekében minden áron szerették volna megkeríteni és megsemmiíteni.

Arról azonban volt tudomásuk, hogy a napó a püspök kezében van, s így az évek multával azt remélték, hogy Ida még Honthy örököse lehet. Ez a reményük arra készítette őket, hogy Idát odaadják feleségül Sass Ivánnak, Miklós öcsének, egy kopott mágnásnak, aki mindenét elveszté, tiszti-rangját is elvesztette, s most az öreg püspök vagyonába szeretne bele ülni.

E végből azt határozták, hogy Sassné, Honthy Attila bűnös neje, próbálja meg megsarcizolni a beteg agastyánt. De a püspök nem bocsátja a színe elé. Kénytelen tehát bevárni, míg templomba menetelekor ehalad előttük s ekkor szólítja meg s kér tőle leánya számára hozományt. A püspök a lelkikincsek becses voltára utalja s azt mondja neki, hogy leánya a leggazdagabb hozományt szeretet és hűség alakjában viheti férjének.

Idának azonban másik kéréje is van, a ki szenvedélyesen szereti, s minden áron nőül akarja venni: N e m e r e S á n d o r. Atyja erősen ellenzi ezt a házasságot, a püspök sem helyesli, de Sándor lelke egész erejével ragaszkodik hozzá. Pedig a leány sem szereti, s csak arra az esetre szánta el magát a hozzá menésre, ha nem sikerül a püspököt adakozásra bírniok. Ez most már nem sikerült.

Sándor nem volt tisztában azzal, hogy miért ellenzi választását úgy apja, mint a jósa, szelid lelkű püspök. Ezt is megtudja. Felfedezi előtte Ida sármazásának titkát. De őt még ez sem tántorítja meg szerelmében. Elmegy a püspöki kertben sétáló menyasszonyáért, bemutatja az agy püspöknek, a ki először nagyon hideg hozzá, majd mikor Ida azt a kegyet kéri tőle, hogy a kertben összeszedett szellőrt virágokat magával vihesse, némileg megenyhül, beszédbe elegyedik vele, s mikor Ida azt kéri tőle, mondja meg, hasonlít-e Honthy Attilához, a ki Ida atyjának vél s rajongó, ábrándos szeretettel tisztel: a püspök kitérőleg azt mondja, hogy akkor fog hasonlítani Honthy Attilához, ha szíve tisztán tartja. Ida keserű fájdalommal mondja a püspök tá-

vozása után Sándornak: »egyszer sem nevezett hűgának!«

A második felvonás lakodalmi készülődéssel kezdődik. Az asztal meg van terítve. A hölgyek öltözködnek. Sándor atyjával, az öreg Nemerével együtt megérkezik. De alig időznek ott pár pillanatig, az öreg Nemerét a püspökhöz hívják, mert baj van. Sándor ott marad, s bizalmas beszélgetésbe mélyed menyasszonyával, a ki jegyességük ideje alatt megszereti a nemes gondolkozású férfit s felfedezi előtte az ő korábbi szerelmét Sass Miklós iránt, a ki az által nyerte meg szívét, hogy anyját megvédelmezte a rágalmazástól sőt érette meg is verkedett. Sándor megnyugtatója. Már éppen iudulni akarnak az esküvőre mikor a püspök által öntetett uj harang megszólal, tudatva a nemes lélek elkölözését. Az esküvőt el kell halasztani. Sándor a püspöki kastélyba fut. Távoztával Sassék összeröffenek ellen, mert úgy tudták meg az öreg Nemerétől (a ki pedig csak törül vetette előjük ezt a mondást), hogy a püspök végrendelet nélkül halt meg s így I d a az ő törvényes örököse. —

Pedig a püspök tett végrendeletet s mindenét az árvákra hagyta, csak hogy a végrendelet létezéséről az öreg Nemerén kívül egy lélek sem tudott semmit.

De Sassék az ellenkező hívé, fel akarják bontani a viszonyt s előbb Ida előtti sértetgetik Sándort, de Ida vőlegénye pártjára áll s bosszusan szobájába vonul. Sándor visszajön. Sass Miklós — mindig abban a hiszemben, hogy Ida az örökös — a következő három föltétel alatt hajlandó csak a házasságba beegyezni: 1., egybekeljük után is Ida anyjánál lakjék. 2., Ida jövendő társaságát ő választja s szokásait ő szabja meg. 3., az Ida összes meglevő s még várható vagyonának a kezelését anyja föltétlenül magának köti ki. Sándor azt hiszi, hogy ő t ő l e akarunk pénzt kicsikarni szemökbe vágja, hogy ő erre is kész csak mondják meg, mennyit kérnek? Erre sértődve felfortyanak. Sassné sértetgeti előbb Sándort, majd atyját az öreg Nemerét. Sándor kérdőre vonja, hogy meri ezt tenni: »Gondoljon s z é g y e n l e t e s m u l t j á r á l!« — Ekkor lép be Ida. Meghallja, anyja pártjára kel, Sándortól elfordul s mikor az engesztelni akarja, dacosan, de nem őszintén, ezt vágja a szemébe: »most már gazdag vagyok, nem leszek a felesége.«

A harmadik felvonás a leggyengébb részlete a darabnak. Sok herce-burca, buza vona s fölösleges kínos habozás után Idát Sass Miklós báró beavatja születése titkába, s így Ida belátja, hogy bár a püspök végrendelet nélkül halt el (a mint ő k hiszik), ő még sem veheti el az árváktól azt a pénzt, mert az ő nem illeti. Sándor okozza, a miért szétépte az ő lelke világát. Fölajánlja magát menyasszonnyul Sass Ivánnak, a ki kap rajta a vélt hozományért, de mikor Ida lemondó okiratot akar kiállítani, megugrik. Sok lelki gyötörődés után belátja végre Sándor nemes intenczióit s feleségévé lesz.

Az előadásnak fénypontja a S á n d o r Emil alakítása volt, a ki a beteg ör g püspököt megindító hűséggel ábrázolta.

Mellette nyomban M e z e i Kálmán áll, a ki gyönyörű, törül me'szett magyar táblabíró volt s minden ízében tipikus.

H a d a y Sándor á cselszövő Sass Miklós bárót bravourosan s meglepő routinnal játszotta.

K ö n y v e s Jenő Sándor szerepében rokonszenves alak, bár kissé hideg szerelmes volt.

I f j. N e m e t a nem neki való szerepben felszeg volt és nehézkesen mozgott.

A nők közül M a k ó Aida Ida nehéz szerepét szép igyekezettel, gondosan és kielégítő sikerrel játszotta meg.

S o m l ó Emma (Sass Margit) olyan volt komor környezetében, mint a sötét szobába véletlenül belopódzó aranyos napsugár: kedves és bájos.

L u b r i n c z Julia az ő komoly tudását és értékes művészi erejét teljes mértékben érvényre juttatta.

A felvonásközök indokolatlanul hosszúak voltak.

(Dr. N. Zs.)

Blaháné Debreczenben. A nemzet bübajos hangu csalóánya, báró Spléayiné Blaha Lujza e hó 27-én Debreczenbe érkezik s másnap az egyetem javára rendezendő előadáson a »Télen«-ben fogja játszani Vasas Józsinét. E hír mindenkinek szívét örömmel tölti el, mindenki örül hogy ismét láthatjuk a mi aranyos művésznőnk, b á r f á j d a l o n m a l t ö l t e l az a tudat, hogy most már visszavonhatatlanul utoljára — Reméljük, hogy az ünnepeit művésznő lopadtatása ismét méltó lesz azon szeretetteljes rajongáshoz, melylyel mindnyájan csüggünk rajta: a nemzet csalóányán.

A karszemélyzet jutalomjátéka. Tiszay Dezső engedve az évtizedes szokásnak, a karszemélyzet tagjait ez idén is részesíti azon kedvezményben, hogy a színházi saiont bezáró előadás jövedelmét jutalomjáték címén átengedi nekik. Meg is érdemlik, mert bizony egész évben majd minden este ott vannak a sznpadon s sovány fizetés mellett az eismérés még soványabb díjjal kénytelenek beérni. Az előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

Ujdonságok.

Áron napja. Városunknak és az egész tiszántuli ev. ref. egyházkerületnek közszíntetében és tiszteletében áll K i s s Áron püspök. Nem is mulasztja el senki sem, hogy minden alkalmat meg ne ragadjon ennek kifejezésére. Így van ez a mai napon is, midőn ő s z p ü s p ö k ü n k n e v e n a p j á t ü n n e p e l i. A nap folyamán nagy számban tisztelegtek nála városunk és az egyházkerület nevezetességei, kik közül különösen felmentjük a főiskolai tanári kart, melynek tagjai testületileg jelentek meg nála s nevökben Sass Bula akad. igazgató fejezte ki legmélyebb tiszteletüket, szeretetüket és hálájukat. Mi is a tiszteletteljes üdvözlők sorába állunk, s kívánjuk hogy még sok-sok Áron napjat érjen erőben és egészségben a mi szeretett püspökünk!

* **A holnapi rendkívüli közgyűlés.** A mostanában sebbel-lobbal és meglehetősen tőkés városi rendkívüli közgyűlések egyikét tartják holnap délelőtt 10 órakor a városháza nagyteremében. Ennek tárgyszorozata a következő: 1. nagyméltóságú báró Fehérváry Géza honvédelmi miniszter és Gromon Dezső honvédelmi államtitkár köszönő irataik. 2. tanácsi előterjesztés: a debreczeni városi helyiavasut részvénytársaság által tervbe vett Kossuth-utcai szárnyvonal iránt Debreczen város és a részvénytársaság között kötendő szerződés tervezetere és faadomány általi segélyezés iránt. 3. ugyanaz: a város közigazgatási bizottságának az 1895-ik egészévi jelentésére. 4. ugyanaz: Szirmainé Mész-

ros Jusztina művirág készítés tanítónő segély iránti kérelmére. 5. Ugyanaz: Günther Ferenc adókvetőknek újabb szabadságolás iránti kérvényére.

* **Trachoma orvos.** A belügyminiszter mai leiratával tudomására hozza a város közönségének miszerint nincs semmi észrevétele az ellen, hogy a trachoma orvosi teendők végzésével megbízott dr. Tihanyi Sámuel orvos halálával megüresedett orvosi állás, be nem töltessék, s hogy a trachoma orvosi teendőkkel az egész város területén egyedül megbízott Dr. S o m o g y i Zoltán orvos, évi tiszteletdíja, a költségvetésbe a járványbetegségek gyógykezelése czímen felvett 200 frtnyi összeg terhére 100 forintban alapíttassék meg. Azonban utasítja a város közönséget, hogy mivel ez ügynek elbírálására egyedül Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága illetékes jóváhagyás végett ezt a bizottsághoz felterjessze.

* **A Csokonai-kör közgyűlése.** A „Csokonai-kör” 1896. április 19-én d. e. 1/2 10 órakor a városháza nagy tanácstermében VI. rendes közgyűlést tartja, melynek tárgysorozata a következő: 1. a pénztárnok és számvizsgáló-hizottság jelentése. 2. a folyó évi költségvetés megállapítása, 3. a múlt évi müdésről szóló jelentés. 4. általános tisztújítás. 5. a választmány kięgészítése. Debreczen, 1896. ápril 14-én Szell Farkas, elnök.

* **Egyházkerületünk képviselői a millenniumon.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület a millenniumi ünnepek május másodikán tartandó megnyitáson hegymegi K i s s Aron püspök és T ó t h Sámuel egyházkerületi főjegyző képviselik.

* **Vasaló a kiállításán.** A városi tanács tegnap este H e r m a n n Ottó orsz. képviselő és néprajzi kiállítás igazgatója kívánságára egy hortobágyi parasztembert küldött fel Budapestre, hogy a kiállítás területén valósgos hortobágyi vasalót rójjon össze nádból és gubából. A pástör magával vitte mindazokat az eszközöket, amelyek egy jól berendezett tisztességes vasalóból elmaradhatatlanok. Ezek az evőszék, üdöszék, csobán, szolyafa, bogrács kanalak, sótorló, ételbördő edény, csillagos, bicskák stb. A vasaló a kecskeméti Cserénynyel lesz szomszédos.

* **Miniszteri kiküldöttek az érettségi vizsgákon.** A vallás és közoktatásügyi miniszter értesítette a püspöki hivatalt, hogy az 1895-96 iskolai tanévben e záró (érettségi) vizsgálatokra kormánybiztosokul a következő tanfériakat nevezte ki: a debreczeni ref. főgymnasiumhoz F a r k a s József budapesti főiskolai tanárt, a mármaros-szigeti és hódmezővásárhelyi főgymnasiumokhoz S z ö c s Farkas budapesti főiskolai tanárt, a szatmári főgymnasiumhoz G y ö r g y Endrét, a Magyar Tudományos Akadémia tagját, a kisuj-zállási főgymnasiumhoz K e n e s s e y Béla, kolozsvári főiskolai igazgatót, a mezőtúri főgymnasiumhoz pedig Dr. C s i k y Kálmán müegyetemi nyilvános rendes tanárt.

* **Friedmann Sándor hangversenye.** Az április hó 17-én este 8 órakor a „Zenede” dísztermében Friedmann Sándor által Friedmann József és Szilágyi Sándor nrak közreműködése mellett rendezendő Hangverseny műsora a következő: 1. Vieuxtemps, hegedűverseny (E-dur.) Friedmann Sándor. 2. Raff, Polka de la Reige Szilágyi Sándor ur. 3. Hubay, a) Idylle. b) Vieuxtemps Air Varié, Friedmann Sándor. 4. Beriot, hegedűverseny 2 hegedűre Friedmann Főzsef és Friedmann Sándor. 5. Vieniawszky, Faust ábránd Friedmann Sándor.

Öngyilkossági kísérlet. Egy fiatal ember akart tegnap délután megválni az élettől. Szíve szerelmének tárgya, egy kasszatünder mézes-mázos szavaival elbolondította a könnyen hívő fiatal embert, ki miatta nagy költségekbe verte magát, úgyhogy nyakig uszott az adósságban. Megunta a könnyelmű életet, kasszatünder, mindent, s hogy adósságaitól megszabaduljon, megakart válni az élettől. Tegnap délután, kevéssel 2 óra után a hatvan-utcai temetőben egy fára felakasztotta magát. — De nem sokáig volt ebben a helyzetben, mert az éppen arra sétáló ur levágta és lakására vitte. Laptársunk a „D. R. U.” is megemléskzik ez esetről, de szerénységéből elhallgatja a nemes szívű megmentőt, mivel az egyik belső dolgozótársa és nem akar dicsekedni. Azonban e nemes tett megérdemli, hogy nyilvánosságra hozzuk annak nevét, ki egy életet mentett meg. Az arra sétáló ur ugyanis Löw József ur tehetséges hírlaprotársunk volt, kinek a megmentett halásan rebegett köszönetet. „A jó tett magában hordja jutalmát”; szolgáljon e közmondás buzdításul kollégánk további működésére. A fiatal ember különben most már jól érzi magát s aligha követne el még egyszer öngyilkossági kísérletet.

* **Sikkasztó adótitiszviselők.** A nyiregházi királyi törvényszék tegnap tárgyalta Juricskay Rezső adópénztáros és társait bünpörét, kik az 1893-ik esztendőben, több ezer forintot sikkasztottak az állam pénzéből. Juricskai Rezső, volt adópénztáros, főbönöst — kit a tárgyalások megindításánál azonnal elmozdítottak hivatalából — nem lehetett felelősségre vonni, mert még a múlt évben agylágyulába esett. A második vádlottat Csocsai Sámuel adóhivatali főkönyvelőt, három évi fegyházra ítélték. Kállay Gyula díjnokot — a harmadik vádlottat felmentették. Királyi ügyész Csocsai Samuel és Kállay Gyula terhére Csocsi pedig enyhítésért fellébezett.

* **Általános amnesztia.** Erdely Sándor igazságügyminiszter — értesülésünk szerint — leiratot intézett a helybeli királyi ügyészséghez aziránt, hogy terjesszék fel azoknak a névsorát, akiket a nemzeti ünnep alkalmával királyi kegyelemre ajánlanak.

* **Temetés.** Nagyszámú résztvevő közönség gyűlt össze tegnap délután a Kossuth-utcai 55-ik számú gyászháznál ifj. Ungváry András — pártunk egyik jeles tagjának temetésén. — A nagy cseppekben hulló zápor eső daczára is elkísérte a koporsót a résztvevő közönség a zsufofásig megietl uttemplomba, hol Könyves Tóth Kálmán mondott remek alkalmi imát és bucsuztatót az elhunyt felett; onnan pedig kikísérte a nagy közönség a Kossuth-utcai temetőbe — városunk e jeles polgárát. A gyászoló család ezuton fejezi ki halás köszönetet mindazoknak a kik a kellemetlen idő daczára a temetésen megjelentek, s résztvevőikkel a család fájdalmát enyhíteni kegyesek voltak.

* **Sorozások Debreczenben.** E hó 20-án megkezdődnek a sorozások nálunk is. A debreczeni katonai ügyosztály már összeállította a sorozásra behívott katonakötelesek kimutatását. E szerint az idei sorozásra bevannak hívva az első korosztályból 290-en, a második korosztályból 250-en, a harmadik korosztályból 191-en. Idegen illetőségűek nálunk tartandó sorozás: a 80-an vannak behívva. Ezenkívül a múlt sorozáson napfelkelő gyakorlatra képtelen katonakötelesek 13-an fognak újra mérték alá állani.

Táviratok, Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Debreczen, április 16.

Ülés kezdete délelőtt 10 órakor.

Elnök Szilágyi Dezső.
Jegyzők: Illés Bálint, Schöber Ernő,
Josipovich Géza.

Kormány részéről jelen vannak: Lukács László pénzügyminiszter, Dániel Ernő keres-

kedelminiszter, Josipovich Imre horvát miniszter.

A tegnapi ülés jkönyvét felolvasták és hitelesítették s azután folytatták a pénzügyi költségvetés tegnap felbeszakadt általános tárgyalását.

Az első felszólaló Kulmann János volt, a ki különösen erélyes hangon követelte a söradó leszállítását.

Kovács József az önálló nemzeti bank létesítését követelte és hosszabb beszédben fejtegette ki, hogy miért nem fogadhatja el a költségvetést.

Utána Polónyi Géza beszélt a költségvetés ellen és határozati javaslatot nyújtott be a hitbizományosokra vonatkozólag a melynek élvezői külföldön élnek. — Nagyobb földadó kivételét követeli a hitbizományokra.

Lukács László pénzügyminiszter rögtön reflektált a szónokoknak. Molnár Józsiás tegnapi beszédére azt feleli, hogy az egyenes és fogyasztási adók kezelésének reformja az általános adminisztráció reformjával kapcsolatosan eszközölhető csak.

Igy Molnár határozati javaslatát nem fogadhatja el. Az önálló jegybank pedig szerinte fölösleges, mert az osztrák magyar bank híven teljesíti kötelezettségét. Sajnálatait fejezi ki a felett, hogy Molnár Józsiás B a d e n i osztrák miniszterelnököt és B i l i n s z k y osztrák pénzügyminisztert gyanúsította azzal, hogy összejárásnak a magyar közgazdaság elleneségeivel. Azt állítja, hogy az osztrák államférfiak eljárása teljesen korrekt. (Nagy mozgás balfelől.) A kik a mozgalmat az osztrákok körében a magyarok ellen szítják, azok épügy ellenségei az osztrák minisztereknek, mint nekünk. Több felszólalónak válaszol meg s azután ajánlja a költségvetést elfogadásra.

Polónyi a miniszter beszéde után visszavonta határozati javaslatát, majd Molnár Józsiás válaszol a miniszter némely megjegyzéseire és kijelenti, hogy határozati javaslatát fentartja.

Ezután a töhbség a pénzügyi költségvetést általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogatta s az összes benyújtott határozati javaslatokat elvette.

Áttertek a költségvetés részletes tárgyalására, melynél Ugron Gábor hatalmas beszédben mutat arra a körülményre, hogy a miniszter védi az osztrákokat. Ez vagy tudatlanságból történneik — dörgi Ugron — vagy pedig azon czélből, hogy a kiegyezés körül az osztrákok elkövetett gárdóságait tatkargassa. Hisz az osztrákok alattomban kiszpolyozzák a magyar nemzet veret s aztán Luegert tolják elő vádlottnak. A költségvetést részleteiben sem fogadja el.

Ülés vége d. u. 2 órakor.

Elhunyt főrendiházi tag.

Budapest, ápril 16. A „Debr.” ered. táv. G e r v a y Mihály nyugalmazott m. kir. főposta igazgató, a főrendiház kinevezett tagja tegnap este hosszas szenvedés után elhnyt. A főrendiház épületére kitűzték a gyászobogót.

Chudy letartóztatva.

Budapest, ápril 15. (A „Debr.” ered. táv. Chudy Hugót a sikkasztás és okirathamisítás miatt hivatalvesztésre ítélt rendőrtanácsost a budapesti kir. ügyészség ma letartóztatta.

Újabb nyugdíjaztatások a honvédségnél.

Budapest, ápr. 16. A „Debr.” ered. táv. Mint tudósítónk a legmegbízhatóbb forrásból értesül a m. kir. honvédségnél legközelebb ismét szenzációs nyugdíjaztatások várhatók. Sőt mint hírlik H i l j d e s V a y honvédtábornokok máris nyújtották vo na nyugdíjaztatásuk iránti kérvényüket.

Simonyi óbester őrnagya.

Irta: Z. A. G.

Vitézvári Simonyi báró ezredesnek, a legvitézebb huszárnak szinte legendászerű hírneve csaknem teljes feledébe merítette a napo-

leoni háborúk többi hősnék nem kevésbé fényes emlékét. Pedig épen Simonyi ezredében, a Hessen-Homburg huszárezredben szolgált egy másik magyar is, a kinek hőstetteit saját királya, a porosz király, az orosz császár és Piemont királya tömérdek rendjellel és kitüntetéssel jutalmazták s a ki, ha nem is multa felül ezredését, mert az lehetetlen volt, bizonyára egyenlő volt vele vitézségre és hősteteinek sokaságára nézve.

Ez az akkor Európaszerte csodálattal emlegetett magyar huszár Püspöky János volt. Püspöky István torontái alispán fia és Püspöky Ferencz váradi kanonok unokaöccse.

A legesbenyei és barancsi Püspökyek Magyarország legrégibb nemesi közé tartoztak Rokonságuk közé számították át az Andrássyakat, Csányiakat, Pejachevicheket, Széchenyieket, Eszterházykat, Inkeyeket, Deákokat, s anyai ágon Thurzó György nádortól származtak, a kinek unokája, Thurzó Katalin Püspöky Istvánnak édes anyja volt. R-ngeteg vagyonuk is volt túl a Dunán és Felső-Magyarországon, de a mult század vége felé Püspöky István ennek a vagyonnak jóformán a nyakára hágot már s így történt hogy János fiát nagybátyja a nagyváradi kanonok vette magához.

A pompaszerető gazdag kanonok, a kinek fénykedvelését csak jótékonyasága multa felül, a leggondosabb nevelésben reszesítette az eleven gyermeket, s az összhang a legzavartalanabb volt köztük egész addig az időpontig, a melyben a gyermek észrevette, hogy nem gyermek többé.

Püspöky János fiatal kora daczára szívesen látott vendég volt mindenütt, különösen leányos házaknál, ahol az anyák a gazdaság örökösével, a leányok pedig a szép fiuval igen szívesen foglalkoztak.

Egy este a Nagy német- (most Telek-) utcán sétálgatott, mikor hirtelen egy gyönyörű tárczát pillantott meg a lába előtt. Püspöky felvette és kinyitotta. Csak egy száritott róza és egy hajfűrt volt benne. Már épen be akarta csukni a tárczát, mikor észreveszi, hogy a himzett W. J. betűk fölött egy hercegi korona látszik.

— Váradon hercegek! — gondolta — llyesmiről még nem hallottam.

Körülnézett. Senkit sem látott. Csak az az ablak volt nyitva, a mely előtt megállt. A tárcza csak onnan eshetett ki. Lábujhegyre állt, benézett a szobába és a rendkívül izlésesen, bizonyos előkelőséggel butorozott szobában a pamlagon egy fiatal nőt látott, ki a lámpa mellett olvasva ült.

De Püspöky soha életében hasonló szépséget nem látott, soha még azt a csodálatot, azt vágyat nem érezte, a mely most elfogta a szívet.

Mikor nagynehezen felocsudott merev bámulatából, beszólt az ablakon:

— Asszonyom ön ez a tárcza?

A hölgy felriadt, majd az ablakhoz sietett és nagy hálákdóssal vette át tulajdonát, majd behívta magához az ifjút, a ki szinte szédült szerencsésjéről s rövid fél óra mulva Püspöky, mint a szép asszony rabszolgája távozott.

Ettől fogva az ifjunak semmire sem volt gondja hölgyén kívül s a kanonoknak nem kellett hosszú idő, hogy öccse titkának nyomára jöjjön. Mély aggodalom fogta el, mert a nőt Váradon senki sem ismerte.

Nyomozni kezdett tehát s a nyomozás szálai Pozsonyon át Bécsbe és Galicziába vezettek. A rejtélyes hölgy nem volt más, mint ama híres Kettesy Laura, egy pozsonyi szegény szücsnek a leánya, a ki tizenégy éves korában Bécsbe került s ott Sapiéha hercegnő főkomornájának szobaleánya lett. Később pedig, mint érdekes kalandornő igen sokat beszéltetett magáról. Csakhamar szolgálathal lépése után a palotából roppant értékű fülbevalók tűntek el. A tettest nem bírták kipuhatolni, a bosszus urnó tehát egyszerűen elcsapta az egész cselédséget.

A leány valami két hétig csavargott hely nélkül, míg végre Woroniczky hercegnő-

hoz fogadták fel, a ki nem sokára Krakóba vitte.

Az ügyes és szép gyermek Krakóban az egész hercegi családot meghódította, de különösen elbűvölte a hercegnő fiát, János herceget, a ki fél év mulva mégis megszökött vele. — Épen ekkor kezdődött a Napoleon szította lengyel mozgalom, s János herceg beállt a fölkelők közé s nemsokára el is esett.

Ezen mult, hogy Kettesy Laurából nem lett hercegnő.

A Woroniczkytól kapott nagyrértékű ékszerekkel és pénzzel a leány Pestre költözött, a hol esztelen pazarlása folytán már-már tönkrement volna, ha egy Singer nevű öreg zongoramester meg nem kéri. A nyomortól irtozó fiatal leányt nem riasztotta vissza kérésének öregsége és rutsága, hozzáment és iparkodott tőle telhetőleg megrövidíteni a napjait, a mi sikerült is neki. A temetés után pénzzé tette az egész hagyatékot s odahagyta a költséges fővárost.

Igy került Singerné Váradra, a hol tömérdek kalandjáról suttogott a hír, de oly ügyesen szötte viszonyait, hogy azokról csak homályos sejtelmek kerültek az emberek fülébe. Egy grófgyerekről beszéltek, hogy miatta lőtte agyon magát, mert szülei nem egyeztek bele házasságába. Singerné ez öngyilkosság után gyászba öltözött (hiszen olyan jól állt neki a fekete!), két hétig siránkozott majd egy barátja meghívását elfogadva, reggelig tánczolt egy mulatságon, elcsavarta az összes férfiak fejét, sőt Forgay Károly jómódu kereskedőt annyira mezbabonázta, hogy a szerencsétlen háromszori kikosarazás után foszforral megmérgezte magát és alig lehetett megmenteni.

Püspöky Ferencz szinte kétségbeesett. Azt tudta, hogy Singerné sokkal ravaszabb, mintsem szeretője lenne egy önrendelkezési joggal és vagyonnal még nem bíró ifjunak, de feltette öccsének nyugalmát és jövőjét.

Tenni kellett, mielőtt késő lett volna. — Hivatta Forgait és kikérdezte. A kereskedő őszinte volt. Bevallotta, hogy Singerné hozzá menne, ha kétszer annyi vagyona volna.

— És mennyije van? — kérdezte a kanonok.

— Huszonötezer forintra lenne még szükségem, — felelt Forgay.

— És akkor ön rögtön megesküdne velem?

— A mint lehetne.

A kanonok föllált, szekrényéhez ment és belenyúlt, majd egy csomaggal tért vissza, a melyet Forgai kezébe nyomott.

— En önt becsületes embernek ismerem — szólt a pap komolyan — én önnek ajánlkozom a szükséges összeget, de elvárom, hogy minél előbb megtörténjen az esküvő.

Igy történt, hogy egy szép este végre valahára beleegyezett az álhercegnő egy légyotthba Püspöky Jánossal, s mialatt a szerelmes ifju dobogó szível várt rá, a szívtelen asszony a székesegyházban örök hűséget esküdött Forgay kereskedőnek.

Püspökyvel felfordult a világ. Bátyja vizsgálatai, jövője, szép lovai, a szórakozások mind nem érdekelték többé. Szíve szét volt zúzva. Azt hitte, hogy neki csak a halál nyújthat enyhülést s bátyja ellenkezése és könnyei daczára belépet a hessen-homburgi huszárezredbe.

Holdházy János halála.

A tragikus halált ért László kir. herceg nevelője, Holdházy János győr-egyházmegyei kanonok, tribuniczi címzetes püspök hosszú, kínos szenvedés után tegnap reggel 6 és fél órakor Győrött meghalt. Már hetek óta mély részvét környezte azt a betegágyat, hol a legmagyarabb kir. hercegnek egykori nevelője a halállal vívódott. Sőt megriadt képelet egy izben már halála híret költötte. Ez akkor történt, mikor Albert tanár Bécsben megoperálta. A híres operátor minden kétséget kizáróan konstataulta, hogy a betegség fézzkét rákbaj képezi.

E betegség régibb keletű. Vagy egy éve, hogy arcán kisebb daganat keletkezett, mely koronként teljesen elenyészett, majd ismét elhatalmasodott s úgy tönkre tette a boldogult erőteljes szervezetet, hogy az ostyába borított lázellenes szereket sem volt képes lenyelni.

Iszonyu testi szenvedésektől váltotta meg a halál a szelid, előkelő gondolkodású főpapot. De Holdházy csak lelki szenvedései felől ejtett panaszos szavakat. Ezek abból a tragédiából eredtek, mely az uralkodó családot s az egész országot gyászba ejtették. László kir. herceg halála óta nem jött mosolygás a volt nevelő ajkára. Valahányszor neve, emléke szóba jött, könyek peregek végig bánattól feldult arcán.

Egyik látogatója előtt a mult hónapban ilyen siralmas szavakra fakadt:

— Mindig csak reá gondolok, reá, Mintha látnám. Mintha hallanám a beszédét! Multkor már azt hittem, hogy meg kell örülnöm. Félni kezdtem ettől a gondolattól s magamhoz kerettem egyik kanonoktársam. Oh, uram, az én nyugalmamnak vége!

Most már talán megkerült. Viszontlathatja a büszke, szép fejedelmi sarjadékot, kinek fogékony lelkébe ő plántalta a hazaszeretet meleg érzéseit. Halalóságyánál nővére, Holdházy Mária, nagynénje, Sziklanyiné és Kápnány Elek lelkész voltak. A halálról nyomban értesítették József kir. herceget és családját.

A halálos hír Győrött már a kora reggeli órákban elterjedt s nagy részvétet keltett.

Rövid életrajzt az alábbiakban adjuk:

Holdházy János címz. püspök győri kanonok, született Váczon 1840 február 18-án. Tanulmányait Váczott és Győrött végezte, a teológiát ugyanott hallgatta, a fiatal papot Simor püspök tanulmányait végezte után azonnal udvarában alkalmazta, Zalka püspök pedig titkárává, utóbb a kisebb papnövende igazgatójává nevezte ki. 5 évig állott boldogult nevelő intézet élén, midőn 1877-ben meghívták József kir. herceg fiainak, József Ágost és László kir. hercegek nevelőjének, mely feladatának 15-éven át derekasan meg is felelt; az atyja által kitűzött programot: „Neveljen fiaimból jó magyárokat és vallásos embereket”, törekedett megvalósítani.

Nevelői pályájának bevégezte után is a kir. hercegi család megtartotta őt barátságában. Ez állásban több kitüntetés érte: a pápa titkos kamarásai közé avatta, a püspöke pedig 1882-ben a győri székesegyház kanonokává és címzetes apátnak terjesztette fel kinevezés végett.

Tíz éves szolgálata után a király a vas-korona-renddel tüntette ki. Midőn 1892-ben távozott, hogy győri Stallumát elfoglalja, tribuniczi címz. püspökké neveztetett ki. Azóta Győrött működött a káptalan kebelében, hol a püspöki tanítóképző felügyelője, a katolikus kör elnöke, a városi törvényhatósági bizottság tagja volt. Irodalmilag is működött, mint számos napilap és folyóirat munkatársa.

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet.

46.

A veszedelmes játék.

(Folytatás.)

— Oh, én arról is meg vagyok győződve. De mondd csak, micsoda szerepem van nekem ebben a veszedelmes játékban?

— Nagyon csekély, de mégis igen fontos. A bán ruháját és hintáját hozd vissza. A hintóval és benne velod csak a mi Pál hajdunk tér vissza, én és az alinas elmaradunk. Pál pedig nem viheti be a bánhoz a ruhákat, azokat te fogod belülről hozzá bevenni, mert belül nincs zárva ajtaja. A bán álomporól aludt el; de az álompor hatása ki van számítva, az csak

éjfélutánig tart, ekkor a bán föl fog ébredni az ágyutüze s ha ruháit nem találja, ti jönnétek gyanuba. Ezért kell velem jönnöd.

Farkas csak azért látogatta meg az öröket, hogy alkalma legyen azokat egy kis álompóros pálinkával megkínálni. A szegény horvát örök örültek nagyon, hogy a bán megdicsérte őket éberségükért; de még jobban örültek a pálinkának. El is aludtak szerencsésen és az egész délnyugoti vonalat egyetlen egy ór sem őrizte. A másik tábor, mely az osztrák-német táborok vezéréte alatt volt, egészen elválva a horvát tábornoktól, a helység előtt keletnek, az északi hegylánczolat közelében tanyázott. Ezzel Farkasnak semmi dolga sem volt.

Midőn az ágyutelephöz visszahajtatott, az már készen volt. A csekély ágyuzsemélyzetten kívül minden ember aludt.

Sietve haladt már most a kis csapat, elől a bán hintó és a tüzerüst, utánuk az ágyú, a löszereket tartalmazó társzekerek s a kíséret. Nem sokára helyen voltak.

Ekkor kiszállt a bán s intett a tisztnek, hogy szálljon le a lóról.

A tiszt leszállt s várta a parancsot.

— Nézze ön ezt a bokros sziklát. Látja?

— Igen, bán ur!

— Menjen oda, nézze meg, mi van ott?

— Egy nyílás. Felelt a tiszt odaérve.

— Ön maga mellé vesz két embert, két altisztet, kik velünk jöttek, bemennek a nyílásba s abban addig haladnak, míg csak lehet. Ha látja ön, hogy ez a lyuk, mint hallottam, átvezet a hegy tulsó oldalára, akkor térjen vissza, s adjon hírt arról a mit tapasztalt. Ha igaz az, a mit e nyílásról hallottam, akkor várakozni visszanyargal táboromba s két ezredet ide hoz, akkor mi az ellenségnek remek mulatságot készítünk még ma éjjel, ezzel az ágyuteleppel és két ezredünkkel.

A tiszt elragadtatva kiáltott fel:

— Tábornok ur! ez lángeszű terv!

— Hehehe! meghiszem azt! Legyen ön ügyes s jól vizsgáljon meg mindent. Itt van egy lámpa.

Ezzel átadott a bán egy tolvajlámpát a tisztnek, ki harmad magával leszállt a szikla-üregbe.

Hosszu szünet állott be most, mialatt az egész csapat kényelmesen leheveredett a gyepre, a bán pedig elkezdett csevegni a katonákkal, s hogy el ne unják magukat, sorba kínálta őket kulacsával, maga is nagyokat huzván belőle, persze a másik csapaton át, melyből nem álompóros pálinka, hanem tiszta ó-bor ömlött elő. Ha kifogyott a kulacs, az inas megtöltötte, volt a hintóban készlet.

A kettős száju kulacs megtette hatását, mind egytől-egyig elaludtak.

Most gondosan sorba vizsgálta őket s midőn meggyőződött a felől, hogy ezek néhány órára holt emberek lettek, társával együtt gyorsan levetkőzött, megmosakodott s néhány perc múlva valódi alakjukban álltak Ida előtt.

Farkas átadta Idának a levetett ruhákat, aztán . . . egy hosszú, néma üléss . . . egy forró eső és a hintó robotott vissza, de nem azon az uton, melyen jött, hanem egyenesen a helységbe.

Ida szerencsésen visszaérkezett. A szolgálótányát Pál az ölbe vitte, maga is levette horvát ruháját s visszatette a lovász mellé, ki szintén el volt altatva, Ida pedig az egyik folyosóra nyíló szobán keresztül bejutott lakosztályába, onnan a szalonba menvén, benyitott a bán szobájába s midőn lerakta a ruhákat, izgalomtól kimerülten tért vissza hálószobájába s csak félig vetkőzött le, úgy várta a katasztrófa bekövetkezését.

Ott a sziklatorkolatnál pedig a két honvédtiszt megszorítá egymás kezét s Farkas vigan kiáltott:

— A tüzerüstet két emberével együtt azóta már lefűltek oda benn. Készen vagyunk tehát.

Most háromszor élesen fűttengett, mire az erdőből lassan és vigyázva jöttek elő a honvédcapatok.

Rövid idő múlva mind a három zászlóalj csatarendben állott.

(Folyt köv.)

Közzgazdaság.

Debreczeni piaci árak.

A f. hó április 15-iki debreczeni heti-vásáron a következő árakat jegyezte a vásárfelügyelőség. Gabnaárak. Buza 6.50 6.50 6.40 Kétszeres 5.30 5.20 5.—. Rozs 5.80 5.50 5.40 Árpa 4.50 4.40 4.30 Zab 5.50 5.40 5.30 Tengeri 4.10 4. 3.90.— Burgonya 1.80. Ló felhajtatót 965, eladatott 585. Marha felhajtatót 1025 eladatott 471. Sertésvásár zárva. Szalonna és haj. 100 kiló ó szalonna 44—45 frtig. 100 kiló haj 50—52 frt. Husárok: 1 kiló marha hus 40, 42, 44, 52, 54—56 és sertéshus 40 44, 52—8 kr., borjúhus 56 kr, juhhus 40 kr. Tuzifa 4 kbm. tögyfa 12 frt, bükkfa 13 frt nyárfa 7.50, felvágás 2 frt, faelszállítás 1 fr 20 kr. Napszámarak. Férfi ellátással 1 frt ellátás nélkül 1.20 kr.

Kőbányai sertés-piacz.

április 16.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű. Öreg nehéz (páronként —400 klgron felüli sulyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klgr sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) — krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klgr. sulyban 47—46 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — 45—46 krig. 6. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 45 krtól — 46 krig. Közép páronként 220—280 klgrig terjedő sulyban) — 45 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 43—44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgron felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgrig. terjedő sulyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi ápril hó 13-ik napján volt készletben 11515 drb. 1896. ápril hó 14-ik napján felhajtatót — drb. 1896. ápril 14-ik napján elszállított 110 drb. 1896. évi ápr. hó 15-ik napjára maradt készletben 14495 drb. hozott-sertés forgalom változatlan.

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 153 sz. Páratlan bérlet 153 sz

Pénteken, 1896. Ápril hó 17-én:

Pillangó-csata.

Szinnü 4 felvonásban. Irta: Sudermann Hermann. Fordította Márkus Miksa. Rend. Hevesy

291/1896. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak 2790 1896 P. sz. végzése folytán közhiré tétetik miszerint Első magyar jutta fonó gyár részére Mayer Ferencz utóda debreczeni lakostól 121 frt 75 kr tőke, ennek 1895 évi okt. hó 15-ik napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 32 frt 55kr. perköltség erejéig 1896 évi febr. hó 1-én bíróság le és felülfoglalt 1480 frtra becsült árú, érték tárgyak, és egyebekből álló ingóságok 1896. évi ápril hó 18-án délelőtt 9 órákor kezdélt veendő és hatvan utca 1099, sz. a megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Debreczen, 1896. évi márcz. hó 31-én

Sugár Gyula.

bir. kiküldött.

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK
városi menetjegy-irodája által létesített

„MILLENIUM”

UTAZÁSI- és ELLÁTÁSI VALLALAT

az 1896. évi ezredéves kiállítást látogatók számára
már most bocsát ki igen mérsékelt áron
utazási és ellátási jegyfuzeteket,
melyek ára esetleg részletekben is lefizethető.
Ezen fuzetek vasuti menettérti jegyet gyors- és személyvonatokra, a vállalat
ujjonnan berendezett

saját bérházaiban

kényelmes lakást, étkezést, úgy a kiállítás területén, mint a város minden pontján levő elsörendü vendéglökben és kávéházakban (a melyek névsorát a közönség megnyugtatólag márczius elején színtén közzéteszük), kiállítási-, Ósbudavári belépőjegyeket stb. biztosítanak.
Felviágosításokkal és tervszellett szolgálunk a vasuti állomásfőnökök, a vidéki menetjegy-irodák, a vidéki képviselősek, az összes községi és körjegyző urak, „Hazai” általános biztosító r.-t. ügynökségei, valamint

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK
városi menetjegy-irodája
BUDAPESTEN, HUNGARIA-SZALLÓ.
Bejelentéseket helyben elfogad:
Ipar és kereskedelmi bank.
Katz Jakab, Balog és Jónás.

RAKTÁR:
 Temesvár
 Fiume
 Vukovár.

Alapított 1846.
Óriási választék! **Verseny nélkül!**
 Főüzlet: Bécs, felsődunator 85.

RAKTÁR:
 Zára
 Eszék
 Nagyvárad.

KASSOWITZ FÜLÖP bécsi férfi, fiú és gyermek ruha

raktára

a tavaszi és nyári idényre
rendkívül dusan szereltetett fel.

Elv: nagy forgalom, kevés haszon

Fényes Mór

vezetése alatt.

Debreczen, főpiacz a Hungária kávéházzal szemben.

„ Utolsó főhuzás. „

Magyar

osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeresemény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	= 600 000
1 „	400 000	= 400 000
1 „	300 000	= 300 000
1 „	200 000	= 200 000
1 „	100 000	= 100 000
2 „	40 000	= 80 000
2 „	20 000	= 40 000
5 „	10 000	= 50 000
10 „	8 000	= 80 000
34 „	6 000	= 204 000
100 „	2 000	= 200 000
200 „	1 000	= 200 000
2 650 „	200	= 530 000
22 000 „	150	= 3 300 000
25 007 nyeremények és 1 jutalom		= 6 284 000

Ezen 57 nyeresemény közül az utoljára kihuzott kapja a 600 000 korona jutalomdíjat.

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60,—	30,—	6,—	3,—

Ezen eredeti sorsjegy áraikon kívül ajánlott levél portója és nyeresemény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny cím: **Lottoheintze Budapest.**

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegyek visszaadása a megújítási díj befizetésével és pedig:

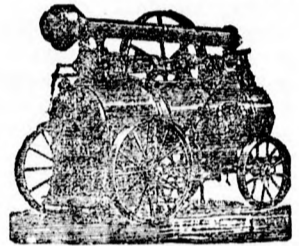
1 egész sorsjegy 20 frt., 1 fél 10 frt., 1 tized 2 frt., 1 huszad 1 forint legkésőbb majus 2-ig eszközözendő. — Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beválto.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.

Kotzò Pál

gépészmérnök

Budapest, Üllői ut 18-ik sz. alatt

Ajánl 2 $\frac{1}{2}$, 3, 3 $\frac{1}{2}$, és 4 ló erejű

Szöges cséplőkészleteket.

Továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gőzeséplőkészleteket,

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívüli nagy felületű rostákkal, arphéjazóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfűtésű eredeti szalmafüttő

GŐZMOZGONYOKAT.

Továbbá **R. CARRET & SONS** felülmulthatatlan 40% tüzelőanyag megtakarító

Compound gőzmozgonyok,

s a legjobbnak elismert brandtfordi önműködő amerikai kéveköttő aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló, befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető- és szóravető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

Vidéki ügynökök kerestetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszorí ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsolésként alkalmazták községekben, osztrák, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsolésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszorí, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerész Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállító, Andoistadt (Thüringia).

